

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

INSERTIUNI

și reclame după învoială.

ROMÂNUL

REDACȚIA
Bulevardul
Regele Ferdinand Nr. 50.

ADMINISTRAȚIA
Biroul de ziare I. Martin
Str. Horia No. 2.

Apare săptămânal sub îngrijirea organizației Tinerimei Național Țărăniste.

Partidul liberal dușmanul agriculturii

Încă din anul 1907, glasul țăranilor din vechiul regat, robiți de vitregia boerească, s'a auzit cerând pământ, — dar glasul suferințelor lor, în loc să fie ascultat, a fost înăbușit cu fum de tun. Mișcarea țăranilor din acea vreme, era vestirea, că țăranul nu mai poate suferi robia ciocoiască. Stăpânitorii de atunci, liberalii de azi, au trecut cu ușurință peste dreapta cerere a țăranilor, lăsând lucrurile ca și mai înainte, interesele lor personale și de partid, le dicta, să nu lase din mână pământul muncit din greu de țărani, dar de care țăranii nu se foloseau, fiindcă tot rodul muncii lor ajungea în mâinile trântorilor de boeri, pe care îl cheltuiau în lux și destrăbălare, iar țăranul ducea lipsa pâinei de toate zilele. Urmarea a fost, că, populația noastră rurală suferea de cele mai omorâtoare boli. A trebuit să vie măcelul cel mare — războiul mondial — ca de spaima lui, marii noștri patrioți și conducători, să înscrie printre legile țării — exproprierea moșiilor. Nu de bună voie a trebuit să legifereze această operă de dreptate socială, ci de teamă, — ca nu cumva, ura adunată de zeci de ani în sufletul țăranului, contra acelor cari dețineau moșiile și cari stăteau și departe de toate primejdiile războiului, — să nu lase armele jos sau să le îndrepte contra lor.

Greu și dureros a fost pentru proprietarii de pământ, ca să renunțe la moșiile lor, câștigate nu prin muncă ordonată și cinstită, ci prin tot felul de șarlatanii făcute pe spinarea țării. Așa erau împrejurările, că boeri de origină necunoscută a trebuit să aleagă între două rele pe cea mai puțin rea. Nici chiar în ultimul moment, când își simțeau cuțitul la os, nu vreau să cedeze, dar Marele Nostru Rege, cunoscând și înțelegând situația, a pretins liberalilor, să treacă cât mai repede prin parlamentul țării, legea improprietării țăranilor, pe care Maestatea Sa o făgădui-se soldaților în tranșee.

Contra dorinței liberalilor, care voiau să continue starea de mai înainte, Voința Regală a trebuit să fie împlinită. O lege care nu-i făcută din dorința de a îmbunătăți starea materială a celei mai numeroase clase sociale — țărăniimea — ci numai sub influența presiunilor din afară, — o așa lege nu poate fi făcută de cât cu gândul ascuns și necinstit de a o călca în picioare la prima ocazie. Că lucrul este așa, se poate vedea ușor din toate faptele petrecute cu ocaziunea punerii în aplicare a sus numitei legi.

Pământul expropriat nici până azi nu a ajuns în posesia sătenilor, — nimeni nu

știe și nu are încrederea, dacă pământul pe care îl lucrează în prezent va fi întăbulat pe numele lui. Lipsa de încredere și de siguranță de care e cuprins sufletul țăranului, face ca pământul să nu fie muncit cu toată râvna, ca din el să se scoată maximum de producție.

Pe lângă aceasta se mai adaogă politica de apărare a liberalilor față de agricultură. Politica lor, având ca punct de plecare, capitalul de exploatare a tuturor avuțiilor țării în scop personal și de partid, este natural să nu fie pretinții agriculturii. Capitalul liberal în loc să fie întrebuințat pentru înflorirea și punerea în valoare a întregii avuții naționale, mulțumindu-se cu un minimum de profit, din contră, caută prin toate mijloacele, stoarcerea, cât mai mult și cât mai degrabă a tuturor bunurilor. De la război încoace nimic nu s'a făcut pentru agricultură. De unde toată atenția trebuia îndreptată asupra ei, ca fiind baza pe care se sprijină economia noastră națională, din potrivă toate piedecile posibile și imposibile pentru buna ei dezvoltare, au fost întrebuințate cu scopul numai să producă descurajarea, ca apoi, să ne cânte la toate răspântiile, că țăranul este incult și incapabil de a face ceva bun și că tot mai bine era pe vremea când moșiile se găseau în mâna trântorilor de boeri. Mă adresez domnilor liberali și tuturor acelor care le continuă politica și li întreb: Cu cât a venit Banca Națională, institutul nostru de Credit — greșit numit fiindcă nu este al nostru ci al D-lor în companie cu Bercovici — în ajutorul Agriculturii? Precizați-ne cifrele, ca să știm și noi? Și dacă nu vreți, noi avem curajul să vă spunem că agricultura ați tratat-o mai rău de cât pe un copil vitreg.

Ce ați făcut pentru cooperatie în general, temelia unui Stat cu adevărat agricol? Toată lumea știe că în loc să dați o îndrumare sănătoasă acestor citadele agricole, ați căutat să vârați vrajba politică în ele, de pe urma căreia câștigați D-voastră, dar suferă țara întreagă.

Ați înființat Camerile Agricole — idee foarte bună dar nu-i originală, fiind un mic furt din programul partidului Național-Țărănesc — cu ce le-ați ajutat, ca să-și dea roadele la care fie care om cinstit și cu durere de țară se aștepta? În zadar așteptăm răspunzul D-voastră, fiindcă nu-l vom căpăta. Instituția Camerilor-Agricole este o instituție cu o menire frumoasă pentru înaintarea noastră pe teren agricol, dar ce folos de ele, dacă la ori ce pas, pe care ar vrea să-l facă, să împiedică de D-voastră onorați liberali. Ura D-voastră contra acestor instituții vine de acolo, că cu ocazia alegerilor pentru membrii din consiliile de administrație a Camerilor Agricole, plugarii nu v'au vrut, ba din contră v'au respins ca pe cei mai înverșunați du-

șmani. Vă cunoșteau apucăturile de aceia nici nu au voit să audă de voi. În loc să lucrați din răspuțeri pentru valorificarea grânelor, din contră, ați pus piedici la transport, la export, scumpind taxele în așa fel, că era imposibil să se mai miște un bob din loc. Acest lucru l'ați făcut, cu gândul de a acapara grânele pe prețuri scăzute, fiindcă, țăranul neavând mijloace lesnicioase la transport și export, era nevoit să-și vândă produsul muncii lui, samsarilor liberali, pe prețuri foarte scăzute. Această operație o practicați, până ce toate grânele erau în mâna băncilor liberale, — după aceasta căutați modalități speciale de transport și export pentru trimeterea lor în țări străine de unde căpătați prețuri foarte mari.

În modul acesta ajungem iarăși la sistemul că unul muncește și altul trăește. Cine este vinovat de toate acestea? Aveți îndrăsneala să aruncați vina tot pe bietul țăran, țapul ispășitor al tuturor relelor. În ziarele D-voastră, în reviste, în întruniri, în consfătuiri, în fine cu toate ocaziunile strigați în gura mare, că țăranul este vinovatul prin tembelismul și incapacitatea lui. Puneți la îndămâna țăranului unelte, mașini, seminte selecționate, mijloace de transport și numerar cu dobânzi omănești și numai atunci să aveți pretenția, ca munca țăranului să dea roadele la care se așteaptă țara.

O nedreptate a tribunalului arbitral din Paris față de Statul român

Absenteiștii unguri baroni și grofi cari s-au declarat că nu voiesc să fie cetățeni „valahi” și prin urmare au părăsit Țara românească expatriindu-se în Ungaria, văzând că minoritățile dela noi își realizează toate planurile iredentiste decând au făcut pact cu guvernul Averescu-Goga au pornit un proces contra Statului român pretinzind ca moșiile expropriate să li se dea înapoi. Iată numele acelor unguri cari au început drept proces:

Grofi: Teleky, Bethlen, Zichy, Szuhanyi, familiile Könczey, Benard, Medve, Gerny, Betegh, Szentkirályi și încă multe altele. Măriștea moșiilor pe cari le pretind înapoi este de 700.000 iugăre catastrale. Spre marea noastră mâhnire și revoltă Tribunalul din Paris le-a dat lor dreptate cu toate că dela Liga Națiunilor au fost respinși cu acest proces.

Dacă guvernul Averescu-Goga purta la inimă interesele Neamului românesc ar fi trimis apărători distinși la Paris pentru apărarea cauzei noastre drepte cari le-ar fi arătat Francezilor că în chestiunile noastre interne nu putem să le permitem nici lor să se amestece, precum nici România nu se poate amesteca în chestiunile interne nici ale Franței nici ale Angliei sau altei țări mai mici. Dacă guvernul ar fi apărut cu conștiință națională această chestie nu s-ar fi întâmplat ca baronii să câștige procesul. Ce zice onoratul guvern la sentința acestui tribunal? Poftiți D-lor miniștri continuați cu acordarea de favoruri minoritarilor la cari le dați totul ce cer în contra intereselor Neamului. Trebuie să procedați așa ca să puteți executa toate punctele din pactul pe care l-ați încheiat cu ei în contra Românilor.

Ce serviciu ne-a făcut Regina în America

Declarațiile Dnului Andrei Popovici, secretar la Legățiunea noastră din Washington.

Compatriotul și prietenul nostru Dl. Andrei Popovici, secretar la Legățiunea din Washington în trecere prin Arad, solicitat de un redactor al nostru, a binevoit a ne face unele declarațiuni referitoare la călătoria M. Sale Regina în America și la rezultatele acestei vizite. Iată-le:

„Înainte de toate, țin să vă declar că vizita Reginei noastre în marea republică de peste Ocean constituie unul din cele mai importante evenimente în relațiunile noastre externe dela războiul încoace. Călătoria Suveranei, deși particulară, poate avea urmări foarte favorabile pentru Țara noastră. M. Sa a accentuat pretutindena, că n'a venit în America, decât cu scopul de a mulțami poporului ei pentru sprijinul moral și material, pe care l'a dat României în decursul războiului și că a dorit să cunoască acest popor, acasă la el, să-i studieze viața și așezămintele minunate pentru care este cunoscut în Europa. Dar felul cum s'a întocmit programul zilelor pe cari le-a petrecut în America a contribuit la cimentarea relațiunilor între poporul nostru și cel american și a avut darul să răspândească, prin cuvântul înțelept al Reginei noastre, cunoștințe prețioase despre Țara noastră. Să-mi fie îngăduit, ca în acest loc să relev meritele Dnului Radu Djurava, însărcinatul cu afaceri al României, care a știut să pună pe Suverana în contact cu tot ce lumea Americană are mai bun în societate, finanțe, comerț și industrie. Ași putea să vorbesc ore întregi de entuziazmul nevăzut încă în America, cu care a fost primită M. Sa. Mă voi mărgini însă să amintesc numai unele fapte, cari n'au prea fost încă relatate la noi acasă.

După mine primirea și mesele date în onoare M. Sale, dela Camera de Comerț din New-York, dela Clubul banchierilor și dela Institutul de oțel și fier, sunt punctele culminante al acestei vizite. Aici s'au rostit vorbiri despre Țara noastră, care au fost auzite de magnații, vieții, economice a Americii. Acești oameni cari au în mână nu numai destinele Americii, dar putem spune fără

exagerare, ale lumii întregi, au putut admira pe Regina noastră, care a uimit cu cuvântările de răzans, improvizate de cari Regina a trădat prețioase tencințe în cuvintele de stat. Ar fi fost greu pentru ori cine, ca să răspundă în fața unui public atât de distinș și inițiat. Aceasta ar fi pus la încercare ori ce savant și om de specialitate. Vă pot însă mărturisi, că Suverana noastră s'a achitat în mod splendid de aceasta sarcină încă a stârnit admirație și a creat simpatii pentru Țara noastră, cari nu se vor putea uita ușor. Imi reamintesc cuvintele unui banchier, care ședea la masă lângă mine la dejunul banchierilor, oferit de Dl Radu Irimescu, directorul singurei bănci românești din New-York: „Regina D-voastră este cea mai regală femeie și cea mai femeiască Regină din toate câte au trăit vreodată.”

Și de fapt, aceasta era impresia pe care a creat-o pretutindeni. Nădăduesc, că se va găsi vreodată omul care să descrie pe larg și amănunțit această vizită. Ar fi o lectură interesantă și ne ar dovedi, că o Regină, că a noastră, poate face Țării sale servicii, a căror valoare nu poate fi calculată.

Cu prilejul audienței mele la M. S. la începutul acestei luni am avut ocazia să constat, că M. S. a fost adânc mulțumită cu aceasta călătorie, unicul Ei regret fiind că împrejurări neatârnatore de voința Ei. au necesitat reîntoarcerea Sa grabnică, fapt ce a intristat mult pe acei, cari sperau să aibă onoare de a O vedea în mijlocul lor. M. S. încă mi 'a spus, că are speranța să se reîntoarcă, la o dată mai târzie, în America.

Dl Andrei Popovici, căruia i'am mulțumit călduros pentru interesantele sale declarațiuni, mâine se reîntoarce din concediu la postul său din Washington.

Rugăm membrii organizației și prietenii noștri să ne informeze asupra nevoilor locale spre a le putea face loc în ziarul nostru.

CĂRȚI! REVISTE! ZIARE!
Librăria „Concordia“
 Proprietar: GH. MUNTEANU
 Arad, Str. Eminescu 10.
 Registre, Imprimare, Agende.

Țărani, fiți cu ochi n patru!

Pe când eram sub stăpânire străină, aveam credința, că nedreptatea poate veni numai dela străin. De aici dorul nespuse de mare, de a ne scăpa de aceasta stăpânire și a ne uni cu frații noștri; unire, în urma căreia nădăduiam, să ajungem, a numai cunoaște nedreptatea, cu atât mai puțin călcarea de lege.

Ce desnădejde!

Azi suntem în România Mare. Dorul nostru de veacuri s'a împlinit. Ne bucurăm de acest fapt. Sufletul nostru nu e deplin mulțumit, pentru că n'a aflat aceea, ce a nădăduit! Legea nu se respectă. Dreptatea? De mult ne-a părăsit iar dacă umbli, să cauți, te întorci cu capul spart. Pentru omul cinstit, viața aceasta e un chin. Bunul țării e acelora, cari au spinare de gumă, a lăpădăturilor și a căror conștiință s'a stins de mult din sufletul lor, ori, că n'au avut-o nici când!

E drept, că după război în toate țările cinstea și-a pierdut mult din valoarea ei, nicăiri însă în măsură, ca la noi, pentru că cărmuirea țării, în loc de a îndrepta răul, l'a sprijinit și alimentat; l'a sprijinit, pentru că scopul lor era întărirea partidului lor și nu binele țării. De aici nedreptatea, necinstea, fără delegile, minciuna, înșelăciunea, desfrâul și înbogățirea pe spatele poporului au fost lucrările lor; fapte crescute și trăite în ei, în firea lor.

În urma acestora nemulțumirea poporului creștea zilnic. Și partidul dela cărmă a vazut-o și a simțit-o. Și intrucât nu voia, să întindă coarda prea mult, a pus cărmuirea în mâinile acelora, despre cari știa cu siguranță, că nu numai că vor călca pe urmele lor, dar vor apuca pe căi și mai peizșe, acoperind astfel păcatele acelora cu păcatele lor.

În fața acestor stări dureroase și nespuse de păgubitoare țării, dacă o stâncă, partidul Național-Țărănesc, care luptă din toate puterile și cu toate jertfele, pentru delăturarea răului, ce l-au adus asupra țării partidele oligarhice. În fruntea acestui partid se află oameni, cari au dovedit cu trecutul lor, cu jertfele și suferințele lor, că și-au iubit și își iubesc neamul. Mândria și mulțumirea lor sufletească o simțesc în binele și fericirea

FOILETON

Mitică duelistul

Făceam tocmai plimbarea de seară pe corso.

— Stai, frate! — auzeam deodată în urmă-mi un strigăt ce-mi părea a fi ca unul de alarmă. Și amicul meu Mitică — fluturând într-o mână o batistă iar într'alta o hârtie — disperat își precipită pașii să mă ajungă. Mă oprii pironit locului sub impresia nefastă ce-mi făcuse Mitică.

— Ce-e?

— Nenovocire, frate! — Și-si ștergea găfâind fruntea imbrobonită.

— Totuși?... Te-o fi imbrobodit vre-o...

— Nu frate, nu...

— Atunci?

— Duel!

— Duel??

— Da. Poate nu mă crezi; poftim — și-mi întinse cu un gest rapid hârtia ce i-o văzui în mână. Era invitat de adversar să-și numească martorii.

— Dezastru, adevărat dezastru... — și-l priveam cu compătimire — adeca va trebui să te bați. Iă?

— Negreșit!

— Și ce vei face?
 — Păi, deh; d'aia te-am oprit. — Te pricepi la codul de onoare?

— Cam...

— Ce e de făcut?

— Să-ți numești martorii...

— Martorii? hm, bine; ei, dar' eu vreau să mă bat; — și luă o poză marțială.

— Nu se poate Mitică, asta una nu — și-i treceam în revistă părțile mai delicate destinate bătăii, cari, deși, îmbrăcate bine în palton, păreau a fi totuși prea slabe și nu promiteau deloc să iese glorioase din bătălie.

— Nu; Mitică să ști una, trebuie să te antrenezi.

— Adecă — bine zis — să iau lecții...

— Da! — acest categoric „da“ îl înspăimântase.

— ... Scrimă?

— Depinde...

— ... Tir?

— Și tir...

— Cum, adecă și tir!?

— Și tir! — Mitică se puse pe gânduri și repetase mereu: „va să zică și scrimă și tir“, — îl nelinișteau lecțiile. Lumea ce se plimba pe corso ne privea curioasă, dar mai ales pe Mitică; el stătea ca un Marte uluit și sombru... Chioș-

carul de ziare de alături de noi așteptase că doar' ne vom bate acolo în stradă și scoțindu-și capul prin ghișeu, ne privea din aproape.

— Va să zică și scrimă și tir... — repetase mereu Mitică și în urmă revenindu-și din amețea gândurilor ce-l obsedară: — Sabia ași mai ști-o manevra, dar de mi s'ar profeti că voi ieși intact nu mi-ar fi frică nici de pistol...

— Așa dar — intrerupsei — ce ne facem?

— Ce ne facem? — repetase el și din ochi îi dispăru și ultima licărire. Dar dintr'odată exclamă radios:

— Gata, aflasem...

— Ce? întrebam mirat.

— Nici scrimă, nici tir...

— Dar?

— ... Îl iau la palme! Și invocând „sacramentul“ mă lăsă cu repezeală ca și cum ar fi vrut să-și execute imediat planul și luând o direcție opusă dispăru în mulțimea trecătorilor.

— Spre casă mă cugetam dacă nu cum-va mi-ar fi de folos să iau și eu lecții de scrimă sau de tir dar când să iau o hotărâre imi veni în minte soluția lui Mitică: palmele!

— Ce bună soluție. Bravo Mitică, ce ingenios și economic și la urma urmei palmele, chiar să ai rol pasiv, sunt mai suportabile!

PEGHEPE.

țării și a neamului. Nu este unul dintre ei, cari n'ar fi putut să-și cârăiească, să-și călcau conștiința și închideau ochii în fața nenorocirilor, ce se rostogolesc asupra țării, prin cărmuirea destrăbălată a celor nechemate și nevrednici.

Nizuința aceasta a oamenilor de bine de a fericii țara și neamul, este împedecată de oligarhia prin intrigile și corupția lor. Au și azi obrăznicia de a se pogori în mijlocul poporului pe care l-au asuprit și neîndreptățit, ca cu momeli și făgădueli să-l orbiască din nou, punându-l într'un jug și mai greu, ca al trecutului!

Fiți cuminte, țărani!

A trecut vremea, când vulpea a putut se duce gămile cu făgăduielile ei mincinoase, că între animale e pace deplină și că ele pot merge pe câmp liber, fără nici un pericol din partea dușmanilor lor de până aci Vulpea — zicea ea — a devenit mielul cel blând și n'are nici un gând ascuns în potrița găinilor!

Proroci mincinoși se pogeară în mijlocul poporului și după datina și firea lor, făgăduiesc cerul și pământul, pentru a-i prinde în cursa lor ucigătoare. Pielea obrazului lor e cât se poate de groasă. Știu, că poporul îi urăște; știu, că poporul e incurat cu izvorul tuturor relelor și totuși se prezintă în mijlocul lui, pentru a-l seduce și înșela.

Țărani, aveți ochii 'n patru!

I. G.

Societățile, întreprinderile străine dela noi din țară așa zise „naționalizate” sunt încă tot în mâna și conducerea străinilor

Una dintre aceste societăți este și societatea iudeo-maghiară „Carpatina” directorul acestei societăți este evreul Jacques Eiser care a maghiarizat unul din cele mai frumoase centre românești „Brezoiul”. Acest director a avut cutzanța să înlocuiască pe toți funcționarii și muncitorii străini așa că aproape 99 la sută din funcționari și muncitori sunt unguri-țidani.

Aproape 50 la sută din funcționarii și muncitorii străini sunt veniți de curând cu pașapoarte din Ungaria, Germania etc. Azi mâine bietul român e străin total în țara lui, trebuie să ia drumul Braziliei, Canadei și altor state americane, pentru a-și câștiga existența, în același timp străinii pripășiți la noi câștigă tot mai mult teren de-a-și face afacerile murdare.

Dacă ar proceda la fel și Statul român față de funcționarii unguri-germani-țidani și alte naționalități, ne-am trezi cu sute și mii de reclamații, de plângeri și acuze, înaintate Ligii Națiunilor contra noastră a Românilor descriindu-ne în cele mai negre culori posibile.

Dacă judecăm drept ar fi timpul ca și Statul român să facă la fel, plătindu-le cu aceeași monedă muncitorilor cari își bat joc de poporul român care îi tolerază și le dă libertatea să trăiască în voia lor.

Ce fac organele noastre de control; se lasă seduse de promisiunile frumoase ale străinilor năvăliți ca lăcustele la noi în țară? Oare să se fi stins tot simțul de naționalism, de datorință și de executarea ordinelor și legilor din funcționarii însărcinați cu „controlul străinilor”?

Ne e teamă să ne cugetăm unde vom ajunge dacă străinii vor fi și pe mai departe tot așa de protejați ca până acuma.

Răspândiți ziarul

„ROMANUL”

Aviz. Am onoare a aduce la cunoștință On. Public, că în Arad în **Str. Unirei 13.** unde se pot găsi permanent cele mai bune mâncări **20 lei.** — Se primesc abonenți. — Rog sprijinul On. Public.

Informațiuni.

Sub titlul „Situoția politică”, ziarul *Patria din Cluj*, publică următoarele rânduri semnificative:

Mărtea lui Alex. Constantinescu, a luat fraților Brătianu pe iscusitul și mult-îngeratul, tainic îndrumător. Deja la înmormântarea lui, a comis d-l Ionel Brătianu prima gafă: discursul don Quichott-esc, care proclama lupta armatelor mercenare în contra unui instinct de conservare națională, defaimând glorioasa luptă dela Mărășești.

Nici elogiioasa scrisoare a M. S. Regelui nu a putut să retușeze deplin gafa, pe care a ținut să o parenteze și o persoană suspusă dela Paris în interviul acordat lui „Matin”.

Gătele d-lui Brătianu se țin lanț. Acum s'a opus cu toată autoritatea sa ca Principesa Elena împreună cu Prințul Mihail să plece în Italia.

De ce?

Totuși a învins energia Prințesei Elena, care a ținut să-și execute și această hotărâre, precum nu a acceptat nici sugerările liberale de-a se despărți de soțul ei.

A plecat în Italia chiar și fără vagon salon sau regal; ca simpli călători particulari într'un vagon de pături.

Ne poate explica onorabilul domn ministru al comunicației cine a pus la cale această insultă la adresa viitoarei Regine?

Liberalii au ajuns într'un împas și aleargă după un guvern național care se le poată da posibilitatea să fie și ei părtași la evenimentele mari ce se vor desfășura curând. De frică să nu rămână pe dinafară? Sau din muștrare de conștiință?

Se pare că un acord în principalele chestiuni de Stat a fost realizat între guvern și opoziția reală. Este piatra de încercare a bărbaților de Stat români să știe barem acuma distinge interesele de partid de cele ce le sunt impuse de continuitatea și stabilitatea Statului Român.

M. S. Regele se află de câteva zile suferind de o ușoară gripă.

Parlamentul a fost deschis pe ziua de 20 Ianuarie a. c. cu care ocazie s'a luat în discuție proiectul de lege pentru o nouă organizare a căilor ferate. A vorbit d-l Vintilă Brătianu, criticând proiectul, nu cu vehemența ce o anunța.

S'a cerut ridicarea imunității parlamentare, a senatorului Bela Barabaș care este chemat în fața Curții de Apel din Timișoara, acuzat de măturie strîmbă.

Bigamie. Impotriva lui Scholtz Ludovic din localitate s'a deschis o cercetare penală pentru faptul că deși era căsătorit a trecut la religia mohametană, după ritul căreia s'a căsătorit a doua oară fără să fi divorțat de soția sa dintâi.

Fraude la oficiul P. T. T. din localitate. S'au descoperit un șir întreg de fraude ce s'au comis la oficiul P. T. T. No. 2 din localitate. Autorii acestor fraude au sustras mai multe mandate postale pe cari le-au falsificat și au incasat sume însemnate de bani. Principalii vinovați Aron Breban funcționar la P. T. T., Petru Sipos și Sava Oana agenți la Poliție, au fost arestați și depuși la Parchet.

Procesul bărbierului Francisc Marton. În 28 Ian. a. crt. va avea loc la Tribunalul Arad judecarea procesului intentat bărbierului FRANCISC MARTON, pentru omor.

Cazul a făcut senzație în vara trecută când bărbierul Fr. Marton, — pe atunci militar în concediu — în stare de completă ebrietate, după ce a fost înjurat și palmuit de muncitorul Gh. Schmaltz,

i-a implântat acestuia briceagul în spate. După câteva zile del acest incident, Schmaltz a sucumbat, nu din pricina că rana ar fi fost gravă, ci în urma prostului tratament care a îngăduit infecția.

Tânărul Fr. Marton zace de atunci în prevenție așteptându-și judecarea care, date fiind împrejurările în cari s'a produs rănirea, nu poate fi urmată decât de achitare.

— **Tradiționalul bal costumat al „Reuniunii femeilor române” din Arad, va fi la 29 Ianuarie a. c. în saloanele hotelului „Crucea Albă”.**

Sinucidere. Elisabeta Moravek funcționară la poștă, a încercat să se sinucidă, pe când se găsea în localul prefecturii, înghițind o doză puternică de otravă. Motivul sinuciderii ar fi faptul că nenorocita a fost evacuată din locuință deși plătea regulat chiria.

Starea sinucigașei nu e gravă.

In vechiul Regat, a căzut zăpadă în cantitate atât de mare, cu deosebire în valea Prăhovei, încât orice comunicație a Ardealului cu Capitala a fost întreruptă, timp de câteva zile. Stâlpii de telefon au fost distruși pe o mare întindere sub povara zăpezii.

Articolul de fond din numărul trecut se datorește d-lui Dr. Dante Gherman avocat, a cărui iscălitură din eroare a fost omisă,

— **Cețiți biblioteca de împrumut a librăriei „Concordia” din Arad Strada Eminescu No. 10.**

G. 21495—1926.

Publicație de licitație.

Pe baza decisului Judecătoria Mixtă Arad No. de mai sus: 1 masă cu 2 scaune, 6 perine de puf și alte obiecte prețuite în suma de lei 1450, cuprins în favoarea lui Șiclovan Florea, reprezentată prin Dr. Nicolae Păușești adv. din Arad, pentru suma de lei 405 capital, interese 12% dela 1 Maiu 1926, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Curtiei, No. 677 în ziua de 4 Februarie 1927, la orele 4^{1/2} conf. art. de lege LX, §-ului 107 și 108 din anul 1881 al legii execuțională.

Arad, la 14 Ianuarie 1927.

Lazarescu,
șef portarel.

No. 30352—1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor comunal din Arad, în senzul §-lui de lege LX. din anul 1881, prin aceasta publică, că în urma decisului din anul 1926, de sub No. 30352—1926, Ant. Com. Circ. I. din efectuându-se în 27542 și 28030—1926, pentru suma de 14.100+14.100 lei și acc. execuțiunea de escontentare în favorul Iriua Gál și Gizella Uxa, mișcătoarele cuprinse și supracuprinse cu această ocaziune și prețulte în 20.000+20.000 lei, se vor vinde prin licitație publică, deci în urma decisului de sub No. 28642/28030—1926, pentru încasarea pretenziunii de lei 14.100+14.000 capital, speșele de lei 145+145, stabilite până astăzi să decidă termenul de licitație pe 1 Februarie 1927, orele 4 d. m. în Arad, Calea Șaguna și la acea cumpărătorii înainte cu acea observare, ca mișcătoarele din sus în senzul art. de lege II. din anul 1881, §-lui din partea celui mai sus aceste mișcătoare se vor vinde și sub prețul de estimat.

Intrucât mișcătoarele licitante sau cuprins și supracuprins din partea altor creditori și acestea sau câștigat drept de executare asupra licitației în sensul §-lui 129, a legii II. din 1881, se va efectua și în favorul lor.

Arad, la 15 Ianuarie 1927.

E. Györgyössy,
exec. comunal.

am deschis o casă vipt

de casă și la stradă. **Prânz 25 lei. Cină**
Văd. lui Ștefan Eberlein.

Culturale.

Conferințe, Sâmbătă în 22 Ianuarie a. c. D-l I. D. Ștefănescu prof. la Școala de belearte din București, a ținut în sala mare a Palatului Cultural o interesantă conferință, vorbind despre personalitatea lui Gheorghe Enescu.

D-l I. D. Ștefănescu este cunoscut Aradului prin conferințele ce le-a mai ținut. Și de astădată — prin expunerea interesantă și spirituală a subiectului — a reușit să țină încordată atențiunea publicului, timp de două ore. Păcat că D-l Ștefănescu nu a ținut această conferință înainte de concertele lui Enescu — publicul ar fi profitat mai mult de pe urma lor.

Serbarea zilei de 24 Ianuarie, aniversarea zilei de 24 Ianuarie pentru Unire celor două Principate, s'a serbat și în anul acesta cu tot fastul cuvenit.

La toate școlile din localitate în cadrul unui program s'au rostit vorbiri ocazionale.

La catedrală s'a ținut un „Tedeum” fiind de față autoritățile civile și militare.

La orele 5 d. m. „Astra” a aranjat un festival în sala mare a Palatului Cultural.

Programul a început cu Imnul Regal, cântat de orchestra Reg. 93 inf. sub conducerea D-lui Loct. Mazilu. Din cauza înzepezirii trenurilor conferențiarul anunțat, D-l Ștefănescu-Goiceanu nu a putut sosi și în locul D-sale a ținut o vorbire ocazională D-l St. Bălcești, secretarul „Astrii”.

Au declamat D-șoarele Iris Barbură, Fragment din „Satira a III-a a lui Eminescu și Dragoș Sirona „Trecând Carpații” de C. Moldovanu.

Corul teologilor a executat mai multe cântări patriotice, sub conducerea D-lui Lipovanu cu acompaniarea la pian a elevului Mircea Stoinescu.

Orchestra militară a cântat putpuriuri românești și echipa școlii normale de fete a încheiat serbarea cu dansul „Hora Unirii”.

Serbare școlară, în ziua de 24 Ian. c. în școala sup. de comerț pt. băieți din localitate s'a desfășurat o serbare școlară într'adevăr demnă de însemnătatea acestei zile. D-l prof. Cr. Marcov printr'o vorbire inflăcărată și atrăgătoare, trecând în revistă faptele glorioase din trecutul neamului nostru, insistând mai mult asupra Unirii apelează la suflete tinere și le îndeamnă să-și iubească Patria nouă, făurită din trupurile și sângele părinților, fraților și străbunilor noștri.

A mai vorbit în acelaș sens și elevul T. Țiucra. Au urmat apoi mai multe recitări cu conținut patriotic, iar corul condus de D-l prof. Selăgean a executat frumoase arii și cântece naționale.

G. 21493—1926.

Publicație de licitație.

Pe baza deciziei Judecătoria Mixtă No. de mai sus: 1 masă cu 2 scaune, 1 coșoc, 1 cias vechi, 1 mașină de cusut „Adria” și alte obiecte, prețuite în suma de lei 1450, cuprins în favoarea lui Șiclovan Flore, reprezentată prin Dr. Nicolae Păușești adv. din Arad, pentru suma de lei 396 capital, interese 12%, dela 1 Maiu 1926 precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Curtici No. 578, în ziua de 4 Februarie 1927, la orele 3 $\frac{1}{2}$, conf. art. de lege LX, §-ului 107 și 108 din anul 1881, al legii execuțională.

Arad, la 14 Ianuarie 1927.

Lazarescu,
șef portărel.

Reforma școlară

Ce trebuie reformat ?

Se pregătește o nouă organizare a învățământului, cu o deosebită atenție dată studiului filosofiei.

D-l ministru Petroviciu și-a luat în cap, să impună acest studiu în asemenea măsură, ca tânărul absolvent de liceu, să fie pe deplin în curent, cu Socrate, Kant, Schopenhauer, chiar dacă fizica, noțiunile generale de drept cetățenesc cunoștințele elementare tehnice, cari obvin continu în viață, vor fi complect ignorate de către tinerimea ce iasă de pe băncile școlii,

Pentru a judeca problema educației în noua evoluție și dezvoltare, a vieții, nu este nevoie să fie cineva specialist, căci ne dăm seamă cu toți, de ceace ne-a mai rămas din sumedenia de științe teoretice și abstracte, învățate în opt ani de școală secundară.

Lăsăm însă chestiunea aceasta, în sarcina celor chemați de a da tinerimei o pregătire culturală, corespunzătoare, nu abstracțiuni neînțelese și vom arăta ce ar trebui să se introducă în noua reformă școlară, pe toată scara învățământului dela cl. I. primară, până la bacalaureat !?

Articolul prim, de lege să sune astfel :

„Nu chinuți și maltratați copiii, cu 6-7 ore de prelegere la zi și cu alte câteva ore de studii acasă.

Privim cu milă băeșii de cl. întâia și a doua primară, alergând scriburând în Jimineța de iarnă, la orele șapte spre școală.

Li vedem întorcându-se la orele 2 d. a. trupește și sufletește extenuați de atenția încordată și ocupația școlară de 5—6 ore.

Asemenea, elevii de cl. I—III de liceu, surmențați dela 8—1 jum., luptând în aceeași zi cu română, franceză, germană, latină, matematica, pentru ca d. a. să înceapă de nou la pregătirea altor cinci studii, ocupat apoi și cu teme de scris, cu desemnuri, canto, etc. . . vă închipuți dragostea cu care băiatul îndeplinește o muncă, ce trece peste puterile sale fizice.

lată o explicare logică și firească a numărului considerabil de elevi căzuți, cu ocazia finei de an. Ori aceasta nu mai înseamnă pedagogie d-lor profesori și pedagogi moderni, ci închiziție și tortură sufletească.

Adăogând peste acestea pe Socrate, Kant, Schopenhauer și I. Petroviciu din Țara Românească, nu facem reformă școlară ci diformarea sufletească a școlariilor.

G. 16659—1926.

Publicație de licitație.

Pe baza deciziei Judecătoria Mixtă Arad, No. de mai sus: 1 șifoner cu 2 uși, 1 birou de scris și 1 dulap cu 3 pulpitre prețuite în suma de lei 1800, cuprins în favoarea lui Emil Aron, reprezentată prin Dr. Alexandru Kele adv. din Arad, pentru suma de lei 705 capital, interese 12%, dela 1 Maiu 1926, precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad, Str. Sava Raicu No. 220, în ziua de 12 Februarie 1927, la orele 4 conf. art. de lege LX, §-ului 107 și 108 din anul 1881 al legii execuțională.

Această licitație se va ține și în favoarea lui „Victoria” confecțiune pt. dame, Frații Aponyi și Andrei Leszay.

Arad, la 15 Ianuarie 1927.

Lazarescu,
șef portărel.

Cronica sportivă.

Adunarea generală a arbitrilor de football-asociație din reg. Arad, a avut loc în seara zilei de 21 Ianuarie crt., făcându-se nouile alegeri pt. anul 1927, și alegându-se președinte D-l Eugen Crâșnic. D-sa în conformitate cu dispozițiunile statutare a propus Comisiei Centrale pentru a fi numiți în subcomisiunea Arad pe D-nii: Tomi Livius secretar, Ernest Kubick casier, căpitan Dimitrie Limburg, Maximilian Morkovits membri ordinari, iar D-nii Ladislau Oravetz și Stefan Fövényi membri supleanți. Cenzori au fost aleși: D-nii Dimitrie Manea și Adalbert Fock, ordinari, iar D-l Titus Vățianu membru supleant.

Gloria-C. F. R.

Duminecă în 23 crt., la orele 10 a. m., a avut loc în sala mică a primăriei adunarea generală anuală a societății sportive române Gloria-C. F. R. din Arad.

Fără a trece în amănunte asupra felului cum s'au rezolvat punctele din ordinea de zi, vom arăta noul comitet ales pentru anul 1927. Anume: președinte: ing. Ioan Staitin, vicepreședinte executiv: prof. I. Ardeleanu, vicepreședinți: prof. Nestor Blaga, căpitan Andrei Mănăilă, dr. Lazar Nichi, ing. Romul Rimbaș, Coriolan Lupșă, Iosif Vulpe. Director sportiv: căpitan Dimitrie Limburg, secretar: George Miscuțiu, casier: George Ferdinand. Șefi de secții: Football: ing. Reichenberg, ajutor Stefan Daraj; Athletică: Dr. Eugen Crâșnic; Ciclism: F. Boda; Inot: Bergesz; Scrimă: Schuller Cenzori: Novac Liviu și Puica George. Un comitet compus din 30 membrii ales dintre cei mai de seamă sportsman-i din Arad.

Credem necesar a menționa rolul pe care îl are această, imică, societate sportivă, cu caracter românesc, în educația fizică a tineretului român. Și, mai credem că este datoria fiecărui bun român să sprijinească acțiunea de însănătoșare trupească și sufletească a tânărului element românesc, care este nădejdea viitorului României, întreprinsă de inimoșii conducători ai acestei societăți. Sporturile au fost întotdeauna prima și cea mai preferită distracție a popoarelor din care ne tragem.

Astăzi popoarele apusului sacrifică prin bugete, educației fizice a tineretului, miliarde dându-și prea bine seama de efectele ce poate să le aibă ea asupra generației de azi slăbită de, mizeriile îndurate în timpul și după războiu.

În apus se ridică pe cheltuielile statelor stadioane gigantice, impunătoare și frumoase; popoarele apusene francezi, englezi, germani, etc., își găsec cele mai înălțătoare momente în priveliștea ce le-o înfățișează întrecerile sportive ale fiilor lor. Pe terenele sportive se manifestă, în timp de pace, virtutea unui popor; apusenii fac chestiune de prestigiu din succesele sau insuccesele repurtate de fii lor, pe pajiștele verzi, în lupte nobile cu fii altor națiuni.

Se cuvine atunci ca să sprijinim societățile sportive românești, pentru că prin ele, și îndeosebi, prin tineretul educat de ele să se arate celorlalte națiuni, că virtutea românească este virtute greacă și romană.

Români inimoși sprijiniți Soc. Sportivă „Gloria-C. F. R.”

Căutați să vă schimbați distracțiile de cafea și bar prin a vă delecta în emulațiile fiilor voștri ce se desfășoară în liber, în aer curat, pe terenul verde. Vă va face bine și vouă și fiilor voștri.

I. Transylvanu.

Atențiune!

Purtarea uniformei a elevilor de școală va fi obligatorie dela 1 Aprilie începând. Totfelul de uniforme angajez atât dela particulari cât și instituții, din încredințarea lui Lazar Thatu — croitor de uniforme — pe lângă cele mai ieftine prețuri. În magazinul meu se pot procura săpșile noi a elevilor tuturor școlilor, fabricațiune proprie și diferite stoffe. — Acord mari reduceri de preț, la toate comenzile.

HEINRICH SCHÄFFER, Arad, Bulev. Regina Maria No. 25.

„NORA” FABRICĂ de PERII și MĂTURI din ARAD.

Confecționează diverse perii, pensule, bidinele și mături de tătarcă. Confecționează și repară diverse perii speciale. — Comenzile se execută prompt și pe termen fix. — La cerere servim cu prospecte.